

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DE TEOLOGIE, ISTORIE, MUZICOLOGIE ȘI ARTĂ  
SACRĂ

**MAI AVEM NEVOIE DE BĂTRÂNI?  
BĂTRÂNEȚE ȘI ÎNȚELEPCIUNE, PSALMODIE ȘI ARMONIE**

6-7 noiembrie 2023

**PROGRAMUL EVENIMENTULUI CULTURAL**

**Luni, 6 noiembrie 2023**

**10.00: Slujbă de TE DEUM în Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă**

**Sesiune inaugurală**

*Aula Facultății de Teologie Ortodoxă*

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vSOR4Ti9sQT09>

**10.30 – 12.30**

**MODERATOR:** Arhim. Prof. Univ. Dr. Habil. Teofil TIA – Decanul Facultății

- ❖ IPS ANDREI, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, *Dacă tinerii ar ști și dacă bătrânii ar putea*
- ❖ PS PETRONIU, Episcopul Sălajului, *Sfinții melozi Ioan Damaschin și Ioan Cucuzel*
- ❖ PS VISARION, Episcopul Tulcii, *Titlu rezervat*
- ❖ PS BENEDICT BISTRIȚEANUL, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, *Muzica bisericească în tradiția siriacă. Considerații generale*
- ❖ Dr. Giovanni TOSATTO, Organist titular al Bisericii „San Daniele” din Padova, Fondator și Președinte al Asociației cultural-artistice „San Daniele”, Padova-Mandova, *I suoni sacri (Armonii sacre)*

**12.30 – 14.00: Pauză de masă**

## SECȚIUNEA TEOLOGIE I

### SESIUNEA I

AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vS0R4Ti9sQT09>

**14.00-16.00**

**MODERATOR:** Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Ștefan ILOAIE

- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Ioan CHIRILĂ, *Statutul bătrânilor în Vechiul Testament* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Gheorghe PETRARU, *Senectutea - trăire cât mai deplină a prezenței iubitoare și mântuitoare a lui Dumnezeu* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Constantin V. NECULA, *Restaurarea bătrâneții - spre o validare a pastoralei-catehumenale a vârstnicilor prin cateheza intergenerațională* (Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu - **online**)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Ioan TULCAN, *Biserica - spațiul experienței comuniunii între generații* (Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea”, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad - **online**)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Jan NICOLAE, *Psaltirile versificate în tradiția românească de la Dosoftei la Eugenia Mureșanu și Șerban Foarță* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)
- ❖ Arhim. Prof. Univ. Dr. Habil. Teofil TIA, *Transfigurarea, „călătorie” îmbogățitoare spre Transcendent - „Arsenalul” privilegiat al vârstnicilor* - (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Ștefan ILOAIE, *„Țara fără bătrâni...” – Provocări etice și bioetice la vârsta bătrâneții* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

*Discuții*

**16.00 - 16.20 Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA TEOLOGIE II

### SESIUNEA I

#### SALA 211

#### Link ZOOM:

<https://us06web.zoom.us/j/2995140431?pwd=QWd2YURVRGBFJKptU3lYamR0UzFGZz09>

**14.00 – 16.00**

**MODERATOR:** Pr. Lect. Univ. Dr. Bogdan IVANOV

- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Aurel PAVEL, *Fenomenul de „îmbătrânire” a populației, o provocare pastorală și misionară în viața Bisericii* (Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
- ❖ Prof. Univ. Dr. Mircea Gelu BUTA, *Îngrijirea persoanelor vârstnice în duh creștin* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Prof. Univ. Dr. Gheorghe F. ANGHELESCU, Lect. Univ. Dr. Ionuț G. CHIRCALAN, *Seniorii Filocaliei Românești. Succintă prezentare a istoricului traducerii și editării ei în secolul al XX-lea* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Ovidius”, Constanța)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Coriolan DURA, *Statutul cântărețului bisericesc în parohie astăzi - imagine canonic-statutară și propuneri pentru viitor* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)
- ❖ Pr. Asist. Univ. Dr. Gabriel PIȘTEA, *Imnele efremiene și romaneice la cea de-a doua Venire a Domnului – Puncte comune* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
- ❖ Ieromonah Neofit LINTE, *Psalmodia ca stadiu al rugăciunii. Tiparul ascetico-mistic evagrian văzut din perspectiva personalismului apofatic* (Așezământul social-monahal pentru bătrâni „Sfânta Treime”, Glimboca, județul Caraș-Severin)
- ❖ Dr. Mihai FLOROAIA, *Au fost scutite persoanele vârstnice de acțiunea aparatului inchizitorial?* (Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, Piatra Neamț)

#### *Discuții*

**16.00 – 16.20 Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA TEOLOGIE I

### SESIUNEA A II-A

#### AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

#### *Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vS0R4Ti9sQT09>

**16.20 – 19.00**

**MODERATOR:** Pr. Lect. Univ. Dr. Liviu VIDICAN-MANCI

- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Stelian TOFANĂ, *Cine erau „πρεσβύτεροι” (bătrânii) Bisericii Primare? O mărturie a textului sfânt* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Prof. Dr. Otniel Traian Caleb NECHIFOR, *Bătrânețea sau puterea în mijlocul slăbiciunilor* (Liceul Teoretic Creștin „Pro Deo”, Cluj-Napoca și Bethany Apostolic Institute of Theology, Myanmar)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Marian VILD, *Grija pentru vârstnici potrivit Epistolelor pastorale ale Sf. Ap. Pavel* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Mihai HIMCINSCHI, *Dogmă și doxologie. Rolul și importanța imnologiei în spiritualitatea ortodoxă* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Lucian COLDA, *Gerontologia sancta în hom. 9 in ss. Mariae nativit. a Sf. Fotie cel Mare, patriarhul Constantinopolului – aspecte teologice principale* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)
- ❖ Arhidiacon. Conf. Univ. Dr. Olimpiu BENEĂ, Diac. Lect. Univ. Dr. Habil. Stelian PAȘCA-TUȘA, *Imnica liturgică nou-testamentară: ψαλμοῖς, ὕμνοις, ᾠδαῖς πνευματικαῖς (Col 3, 16; Ef 5, 19)* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Lect. Univ. Dr. Ovidiu-Mihai NEACȘU, *„Cât avem vreme” (Gal. 6,10). O pledoarie paulină pentru certitudine* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

#### *Discuții*

**19.00: Masa de seară**

## SECȚIUNEA MUZICOLOGIE

LUNI, 6 NOIEMBRIE, 2023

SESIUNEA I

SALA 212

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/6114461293?pwd=SUx6RmhXc2tZSIVHZkVjdEZAQytWQT09>

**14.00 – 16.00**

**MODERATOR:** Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Vasile STANCIU

- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile GRĂJDIAN, *Considerații privind starea cântării bisericești românești în ultimele două secole* (Facultatea de Teologie „Sf. Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Stelian IONAȘCU, *Variantele corale ale Prohodului Domnului* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Alexandrel BARNEA, *Câteva reflecții de ordin teologic pe marginea rolului și importanței pe care îl are muzica bisericească în cult* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Habil. Mihai BRIE, *Compoziții muzicale de referință din Banat: „Acestea zice Domnul” de Sabin Drăgoi* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop dr. Vasile Coman”, Universitatea din Oradea)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Sorin DOBRE, *Oratoriul „Octoihul de la Sibiu” de Gheorghe Șoima, o capodoperă a muzicii bisericești din Transilvania* (Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Teofil STAN, *Vechile manuscrise și cărți de cult din protopopiatul Baia Mare* (Facultatea de Litere, Universitatea Tehnică din Cluj Napoca - Centrul Universitar Nord din Baia Mare)
- ❖ Pr. Asist. Univ. Dr. Alexandru DUMITRESCU, *Anastasimatarul lui Macarie Ieromonahul la 200 de ani – câteva considerații* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Paul-Tiberiu ARDELEAN, *Cântarea corală bisericească arădeană reflectată în disertația profesorului Valeriu Magdu* (Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea”, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad - **online**)

## *Discuții*

16.00 – 16.20 Pauză de cafea

### SECȚIUNEA MUZICOLOGIE

SESIUNEA A II-A

SALA 212

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/61144461293?pwd=SUx6RmhXc2tZSIVHZkVjdEZAQytWQT09>

16.20 – 19.00

MODERATOR: Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile GRĂJDIAN

- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Zaharia MATEI, *Ieromonahul Macarie Protopsaltul – inspirat traducător și compozitor al axioanelor praznicale* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București - **online**)
- ❖ Pr. Prof. Dr. Andrei Ovidiu BABOȘAN, *Însemnările cântăreților din Țara Lăpușului pe cărțile de cult – izvoare de istorie bisericească locală* (Seminarul Teologic „Sfântul Iosif Mărturisitorul”, Baia Mare)
- ❖ Arhid. Prof. Dr. Daniel FRUMOS, *Cântăreții bisericești și tezaurile inmografice vii* (Colegiul Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan”, Cluj-Napoca)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Matei POP, *CREAȚIE ȘI CULT - Un final alternativ pentru Recviemul parastas de Marțian Negrea* (Academia Națională de Muzică "G. Dima", Cluj-Napoca)
- ❖ Dr. Constantin GORDON, *Știri noi despre Macarie Ieromonahul: predicile și cuvântările sale* (redactor al revistei *Glasul Bisericii*, București)
- ❖ Dr. Teodora Ilinca MUREȘANU, *Imagini ale morții, tânguirii și învierii în poezia inmografică a Sfântului Roman Melodul* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Daniel MOCANU, *Pregătirea cântărețului bisericesc pentru slujbe – considerații practice* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

- ❖ Prof. Univ. Dr. Habil. Elena CHIRCEV, *Repere ale românilor cântării bisericești oglindite în corespondența Ieromonahului Macarie* (Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Vasile STANCIU, *Relevanța doxologică a imnografiei bizantine și importanța misionară a cântăreților de străină din viața Bisericii* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

### *Discuții*

**19.00 Masa de seară**

## SECȚIUNEA ARTĂ SACRĂ

**LUNI, 6 NOIEMBRIE 2023**

**SESIUNEA I**

**SALA 301**

**Link ZOOM:**

<https://us06web.zoom.us/j/9136532191?pwd=3PCOGOABQxrobOrVO1NaFO0kMYL1UJ.1>

**14.00 – 16.00**

**MODERATOR:** Prof. Univ. Dr. Habil. Marcel MUNTEAN

- ❖ Prof. Univ. Dr. Habil. Marcel MUNTEAN, *Chipul Cel Vechi de Zile în iconografie* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Lect. Univ. Dr. Olivia Florena NEMEȘ, Prof. Univ. Dr. Constantin MĂRUȚOIU, Drd. Dan NEMEȘ, Arhim. Prof. Univ. Dr. Habil. Teofil TIA, Dr. Victor Constantin MĂRUȚOIU, Pr. Al. D. HORVAT, Monahia EPIHARIA (Nicula Vasilica Cristina) *Cercetări privind materialele componente ale icoanei Sf. Fecioară cu Pruncul de la biserica din satul Gheorgheni, jud. Cluj* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Parohia din satul Gheorgheni, comuna Feleacu, județul Cluj-Napoca)
- ❖ Lect. Univ. Dr. Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU, *Sfântul-Ilie Prooroc. Discurs despre Erminie, context și identitate* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)

- ❖ Conf. Univ. Dr. habil. Hedy M-KISS, *Tradiție, înțelepciune, respect* (Facultatea de Arte și Design, Universitatea de Vest din Timișoara)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Andreea PALADE, *O pedagogie a naturii* (Facultatea de Arte și Design, Universitatea de Vest din Timișoara)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Daniela CATONA, *Ipostaze ale reprezentării antropomorfe în creația personală* (Facultatea de Arte și Design, Universitatea de Vest din Timișoara)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Elena ARDELEAN, Prof. Univ. Dr. Nicoleta MELNICIUC-PUICĂ, *Ilustrarea Psaltirii în Moldova - între penelul miniaturiştilor și dalta gravurilor* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Marin COTEȚIU, *Restaurarea icoanelor prorocilor de pe coronamentul iconostasului Bisericii din satul Mândra* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

### *Discuții*

**16.00 – 16.20 Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA ARTĂ SACRĂ

**SESIUNEA A II-A**

**SALA 301**

***Link ZOOM:***

<https://us06web.zoom.us/j/9136532191?pwd=3PCOGOABQxrobOrVO1NaFO0kMYL1UJ.1>

**16.20 – 19.00**

**MODERATOR:** Pr. Conf. Univ. Dr. Marin COTEȚIU

- ❖ Prof. Univ. Dr. Codrina IONIȚĂ, *Pictorul Paul Gherasim- bătrânețe albă* (Facultatea de Arte vizuale și Design, Universitatea „George Enescu”, Iași)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Mariana CÂMPEANU, *Mesajul artistic – reper în timp*, (Facultatea de Arte „Geo Saizescu”, Universitatea „Hyperion”, București)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Ilie MELNICIUC-PUICĂ, *Senectutea lui Zaharia și Elisabeta, Ioachim și Ana în exprimări cultice și iconografice* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași)



- ❖ Conf. Univ. Dr. Lisandru NEAMȚU, *Autoportretul - vârste și etape*, (Facultatea de Arte Decorative și Design, Universitatea Națională de Arte, București)
- ❖ Arhid. Lect. Univ. Dr. Nicolae BĂLAN, *Imnul Heruovic reflectat în iconografie*, (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Asist. Asociat Gabriel Ștefan SOLOMON, *Ipostaze ale comuniunii și rugăciunii în icoana Înălțării Domnului* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Lect. Univ. Dr. Sorin ALBU, *Arta iconografică și psaltică în secolul al XXI-lea* (Universitatea de Artă și Design, Cluj-Napoca - **online**)
- ❖ Camelia HÂRLEA, *Octava Vieții și cele 7 nivele ale conștiinței* (artist plastic, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. V. Cristina NICULA (Monahia EPIHARIA), *Restaurarea icoanei Sfântului Ierarh Nicolae din Parohia Ortodoxă Gheorgheni, comuna Feleacu - O simbioză între tehnică și Spiritualitate* (Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Henorel NICA, *Icoanele făcătoare de minuni – moștenire din bătrâni și actualitate*, (Facultatea de Istorie și Filosofie, coord. Cert. științific Dr. Marius Eppel, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Alexandru BABUSCEAC, *Arhetipuri și simbolism - Trei autoportrete din colecția Muzeului Național de Artă Timișoara* (coord. Conf. Univ. Dr. Hedy Kiss, Universitatea de Vest, Timișoara)
- ❖ Drd. Ana PLATON, *Scene biblice (vechitamentare) în miniatura lui Anastasie Crimca* (coord. Prof. Univ. Dr. Habil. Marcel Muntean, Universitatea de Vest, Timișoara)
- ❖ Drd. Robert ECLE, *Conservarea veșmintelor liturgice - între tradiție și modernitate* (coord. Conf. Univ. Dr. Hedy Kiss, Universitatea de Vest, Timișoara)

## *Discuții*

**19.00 Masa de seară**

**MARȚI, 7 NOIEMBRIE 2023**

**SECȚIUNEA TEOLOGIE I**

**SESIUNEA I**

**AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ**

**Link ZOOM:**

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vSOR4Ti9sQT09>

**09.00 – 11.20**

**MODERATOR:** Pr. Conf. Univ. Dr. Adrian PODARU

- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Emanoil BĂBUȘ, *Bătrânețea, acceptarea și înțelegerea propriei existențe* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București - **online**)
- ❖ Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Gabriel GÂRDAN, *În grija cui rămân bătrânii cărora nu le mai putem purta de grijă? Studiu de caz: Centrul de Servicii Sociale „Sfântul Gheorghe” Românași* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Centrul de Servicii Sociale „Sfântul Gheorghe” Românași, Episcopia Sălajului)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Habil. Nicolae MOȘOIU, *Υιοθεσία baptismală și creșterea din „slavă în slavă”(2Co 3,18) până la „măsura vârstei deplinătății lui Hristos” (Ef4,13)* (Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan BIZĂU, *Lucrarea sfințitoare a imnelor și a cântării liturgice în reflecția mistică a Sfântului Nicolae Cabasila* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Habil. Cristian SONEA, *Nevoia de „bătrânii” și de harismele lor în formarea teologică* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Roger CORESCIUC, *Paternitatea duhovnicească în contemporaneitate: reflecții catehetice* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitrie Stăniloae”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - **online**)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Liviu VIDICAN-MANCI, *Catehizarea Vârstnicilor în Biserica Ortodoxă Română: o evaluare a relevanței și metodelor actuale* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Grigore-Dinu MOȘ, Lect. Univ. Dr. Paul SILADI, *Chipuri ale bătrâneții la părinții deșertului* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

### *Discuții*

**11.20 - 11.40 Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA TEOLOGIE I

### SESIUNEA A II-A

**AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ**

**Link ZOOM:**

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vS0R4Ti9sQT09>

**11.40 - 13.30**

**MODERATOR:** Arhid. Conf. Univ. Dr. Olimpiu BENEĂ

- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Mihai BURLACU, *Noțiunea sensului în ontologia teologică* (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București - **online**)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Habil. Nicolae TURCAN, *Credința ca experiență sau despre înțelepciune. O abordare teo-fenomenologică* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Institutul de Cercetare al Universității din București)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Filip ALBU, *Catehizarea persoanelor vârstnice: dificultăți și oportunități* (Facultatea de Teologie „Iarion V. Felea”, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad)

- ❖ Arhim. Lect. Univ. Dr. Simeon PINTEA, *Psalmii în tradiția liturgică a Răsăritului Ortodox* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Prof. Emerit Dr. Mircea POPA, *Poeta Eugenia Murășanu, preoteasa Bisericii din Deal și psalmii săi* (Școala Doctorală a Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia)
- ❖ Conf. Univ. Dr. Psih. Maria Dorina PAȘCA, *Specificul comunicării pastorale din perspectiva particularităților de vârstă* (U.M.F.S.T. „G. E. Palade”, Tg. Mureș).
- ❖ Medic Rezident Dr. Sebastian STELEA, Conf. Univ. Dr. Psih. Maria-Dorina PAȘCA, *Rolul etnoiatriei în practica medicală actuală* (U.M.F.S.T. „G. E. Palade”, Tg. Mureș - online)

### *Discuții*

**13.30-15.00 Pauză de masă**

## **SECȚIUNEA TEOLOGIE I**

### **SESIUNEA A III-A**

#### **AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ**

**Link ZOOM:**

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vS0R4Ti9sQT09>

**15.00 – 16.30**

**MODERATOR:** Pr. Conf. Univ. Dr. Cristian SONEA

- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Mircea OROS, *Imnografia Păresimilor, moștenire liturgică, încă insuficient valorificată* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Lucian Zenoviu BOT, *Vârstele devenirii omenești în opera Sf. Grigorie de Nyssa* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova)
- ❖ Pr. Prof. Dr. Nicolae TOPÂRCEAN, *Importanța cultului liturgic pentru viața credincioșilor* (Seminarul Teologic „Simeon Ștefan”, Alba-Iulia)
- ❖ Dr. Dacian BUT-CĂPUȘAN, *Câteva aspecte doctrinare legate de imnografia bizantină și cântecele religioase de inspirație populară* (Facultatea de Teologie Ortodoxă,

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Centrul de Studii Ecumenice și Interreligioase, Cluj-Napoca)

- ❖ Dr. Paul Ersilian ROȘCA, *Tănase Todoran – atunci când bătrânețea știe, poate și vrea* (Directorul Muzeului Mitropoliei Clujului)
- ❖ Prof. Dr. Andrei BOGDAN, *Imnografi și cântăreți bisericești: catalizatori misiologici pentru reînnoirea duhovnicească* (Școala Gimnazială Oltea Doamna, Oradea - **online**)
- ❖ Dr. Arhid. Alexandru SALVAN, *Chipul bătrânilor în percepția profetului Isaia (Is 3, 1-2; 14)* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

### *Discuții*

**16.30 – 16.45: Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA TEOLOGIE I

### SESIUNEA A IV-A

*AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ*

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9871393365?pwd=ZW5zb28wUnJURHZmME9vS0R4Ti9sQT09>

**16.45 – 18.15**

**MODERATOR:** Pr. Lect. Univ. Dr. Paul SILADI

- ❖ Medic primar Lucian-Daniel RUSU, Daniel-Andrei RUSU, *Cum să îmbătrânim frumos?* (Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca)
- ❖ Lect. Univ. Dr. Olivia Florena MĂRUȚOIU-NEMEȘ, Arhim. Prof. Univ. Dr. Habil. Teofil TIA, Asist. Univ. Dr. Lucian Daniel RUSU, Drd. Dan NEMEȘ, *Virtuțile vârstei a treia: experiența vieții și gingășia inimii* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca)

- ❖ Pr. Dr. Bogdan CHIOREAN, *Standarde minime de calitate pentru centrele rezidențiale destinate persoanelor vârstnice - perspective socio-pastorale* - (Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Lect. Univ. Dr. Bogdan IVANOV, *O lecție de teologie politică bizantină în Θεοτοκίον-ul Canonului cel Mare al Sfântului Andrei Cretanul* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Dr. Daniela IVANOVICI, *Old Age as a Philosophical Journey: Analyzing Seneca's Letters on Aging* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Asist. Univ. Dr. Sorin Augustin CÂLEA, Cătălin ȘTEFAN, *Interpretarea Scripturii în imnica Sfântului Efrem Sirul* (Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Conf. Univ. Dr. Adrian PODARU, *Psalmul 89, 10-11 în interpretarea Părinților Bisericii* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

## SECȚIUNEA DOCTORANZI

MARȚI, 7 NOIEMBRIE, 2023

SESIUNEA I

SALA 301

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9136532191?pwd=3PCOGOABQxrobOrVO1NaFO0kMYL1UJ.1>

**09.00 – 11.20**

**MODERATOR:** Lect. Univ. Dr. Gabriel NOJE

- ❖ Drd. Arhim. Grigorie M. MAJA, *Anagnoști și Psalți. Lecturarea melodică a textelor biblice în cultul creștin* (Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Aristotel”, Salonic)
- ❖ Drd. Radu ILIESCU, *Bătrânețea, precondiția celor mai înalte achiziții intelectuale în Ghidul rătăciților de Moise Maimonide* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Ionuț ARIEȘAN, *Eu și astăzi vestesc minunile Tale. Până la bătrânețe și căruntețe (Ps. 70, 18b-19). Bătrânețea din perspectiva Sfintei Scripturi* (Facultatea de Teologie din Lugano, Elveția)
- ❖ Drd. Marian-Cristian PORȚAN, *Sfânta Proorocița Ana. Un model pentru persoanele vârstnice din perspectivă biblică lucanică (Lc. 2, 36-38)* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Dan ANDREI, *Coordonatele pastorației persoanelor vârstnice din mediul rural în lumina viziunii misionare a textelor Tit 2, 1-5; Tim.5, 1-10* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

*Discuții*

**11.20 – 11.40 Pauză de cafea**

## SECȚIUNEA DOCTORANZI

MARȚI, 7 NOIEMBRIE, 2023

SESIUNEA A II-A

SALA 301

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9136532191?pwd=3PCOGOABQxrobOrVO1NaFO0kMYL1UJ.1>

**11.40 - 13.30**

**MODERATOR:** Asist. Asociat Dr. Ioan Tănase CHIȘ

- ❖ Drd. Dragoș-Cătălin JUMUGĂ, *Religie, tradiție, senectute. Interpretări misionar-contextuale în creștinism și islam* (Școala Doctorală „Dumitru Stăniloae”, (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București)
- ❖ Drd. Iulian DINULESCU, *Utilizarea modelului biblic în determinarea atitudinii reziliente. Persuasiune și reziliență după Sfânta Scriptură* (Școala Doctorală „Sfântul Nicodim”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova - **online**)
- ❖ Drd. Ierom. Paisie (Horațiu-Vasile) BORZA, *Elderhood and the Sacrament of Communion: An Orthodox Theological Exploration of Gracefully Aging* (Școala Doctorală „Comunicare, Relații Publice și Publicitate”, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Drd. Raul PAP, *Colindele religioase – mesaj al Întrupării Fiului lui Dumnezeu* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Drd. Grigorie FOLTIȘ, *Dependența de alcool la persoanele vârstnice. Posibile soluții pastorale* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

*Discuții*

**13.30-15.00 Pauză de masă**



## SECȚIUNEA DOCTORANZI

MARȚI, 7 NOIEMBRIE, 2023

SESIUNEA A III-A

SALA 301

*Link ZOOM:*

<https://us06web.zoom.us/j/9136532191?pwd=3PCOGOABQxrobOrVO1NaFO0kMYL1UJ.1>

15.00 - 17.30

**Moderator:** Asist. Asociat Dr. Daniela IVANOVICI

- ❖ Pr. Drd. Nicu-Claudiu HERINEAN, *Armonia muzicală – Un mijloc de recuperare după transplantul de inimă* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Ioan-Alin HIRIȘCĂU, *Persoanele în vârstă care au contribuit la dezvoltarea intelectuală a Pr. Prof. Alexandru Filipașcu* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Laurențiu LUCACI, *Bătrânețea și finalul vieții. Realități demografice și religioase în parohia „Adormirea Maicii Domnului” din Cluj-Napoca în perioada 1990-2021* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. mil. drd. Constantin Marcel TUREAN, *Pastorația cadrelor militare în rezervă și în retragere din armată* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Drd. Rafael VINTILĂ, *Înțelepciunea Vechilor Horoscoape* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. drd. Cosmin-Ioan BOGA, *Percepția jurămintelor la bătrânii din lumea antică* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)
- ❖ Pr. Iulian-Ioan FLORIȘTEAN, *Structura gerontocratică a Creștinismului Răsăritean în viziunea lui Teodor Baconski* (Școala Doctorală „Isidor Todoran”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

- ❖ Pr. Drd. Nicolae Gavrilă, *Mărturisire și împăcare cu Bunul Dumnezeu la persoana vârstnică, înduhovnicită, în învățătura patristică clasică* (Școala Doctorală de Teologie a Universității „Ovidius”, Constanța)

**SESIUNEA FESTIVĂ DE ÎNCHEIERE A SIMPOZIONULUI**

*AULA FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ*

**ORA 18.15**

*Concluziile generale ale Simpozionului Internațional de Teologie, Istorie,  
Muzicologie și Artă Sacră*

*Pr. Conf. Univ. Dr. Adrian PODARU*

*Prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca*

**ORA 18.30**

**CONCERT DE MUZICĂ BISERICESCĂ**

**SUSȚINUT DE**

**CORUL „SFÂNTUL LAVRENTIE AL CERNIGOVULUI”**

**DIRIJOR: DOINA COSTIN**

**„ARMONII”**

**EXPOZIȚIE PERSONALĂ DE PICTURĂ**

**PROF. UNIV. DR. MARCEL MUNTEAN**

**GALERIA „IMAGO” (ETAJ II)**